

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Обавезни сте да приликом дозвољених радњи, у свом производу или апликацији наведете извор података.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

ГОДИНА/YEAR XIV

САРАЈЕВО, 27. 5. 2024.

БРОЈ/NUMBER 3

ЕКОНОМСКЕ СТАТИСТИКЕ

ECONOMIC STATISTICS

Индекс произвођачких цијена индустрије у Босни и Херцеговини у марту 2024. године *Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina in March 2024*

Произвођачке цијене индустријских производа (укупно)

У марту 2024. године у поређењу са претходним мјесецом произвођачке цијене индустријских производа за укупну индустрију су забиљежиле раст нивоа цијена за 0,4%, док у односу на исти мјесец претходне године забиљежиле пад за 2,9%.

Произвођачке цијене индустријских производа на домаћем тржишту

У марту 2024. године у поређењу са претходним мјесецом произвођачке цијене индустријских производа на домаћем тржишту су забиљежиле пад нивоа цијена за 0,7%, док су у односу на исти мјесец претходне године забиљежиле пад за 1,2%.

Произвођачке цијене индустријских производа на недомаћем тржишту

У марту 2024. године у поређењу са претходним мјесецом произвођачке цијене индустријских производа на недомаћем тржишту су забиљежиле раст нивоа за 1,5%, док су у односу на исти мјесец претходне године забиљежиле пад нивоа цијена за 4,6%.

Агрегати ГИГ-а

Произвођачке цијене индустријских производа (укупно)

У марту 2024. године у поређењу са претходним мјесецом произвођачке цијене индустријских производа су забиљежиле раст нивоа у Интермедијарним производима за 1,0%, Капиталним производима за 1,9%, Трајним производима за 0,3% и Нетрајним производима за 0,3%, док је пад забиљежен у Енергији за 1,7%.

У марту 2024. године у поређењу са истим мјесецом претходне године произвођачке цијене више су у Капиталним производима за 1,9%, Трајним потрошачким добрима за 2,7% и Нетрајним добрима за 3,0%, док је пад забиљежен у Енергији за 2,3% и Интермедијарним производима за 5,6%.

Industrial producer prices on total market

In March 2024 as compared to previous month, Producer prices of industrial products for total industry recorded a price increase by 0,4%, whilst compared to the same month of the previous year they recorded a decrease by 2,9%.

Industrial producer prices on the domestic market

In March 2024 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products at domestic market recorded a price decrease by 0,7%, whilst compared to the same month of the previous year they recorded a decrease by 1,2%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In March 2024 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products recorded a price increase by 1,5%, whilst as compared to the same month of previous year they recorded a decrease by 4,6%.

MIG aggregates

Producer prices of industrial products (total)

In March 2024 as compared to previous month the producer prices of industrial products increased in Intermediate products by 1,0%, Capital products by 1,9%, Consumer durables by 0,3% and Consumer non-durables by 0,3%, whilst the decrease was recorded in Energy by 1,7%.

In March 2024 as compared to the same month of previous year, the price increase was recorded in Capital products by 1,9%, Consumer durables by 2,7% and Consumer non-durables by 3,0%, whilst the decrease was recorded in Energy by 2,3% and Intermediate products by 5,6%.

Произвођачке цијене индустријских производа на домаћем тржишту

У марту 2024. године у поређењу са претходним мјесецем произвођачке цијене индустријских производа су забиљежиле раст нивоа у Интермедијарним производима за 0,4%, Капиталним производима за 3,5% и Нетрајним производима за 0,5%, док је пад забиљежен у Енергији за 3,7% и Трајним производима за 0,1%.

У марту 2024. године у поређењу са истим мјесецем претходне године произвођачке цијене више су у Капиталним производима за 6,7%, Трајним производима за 6,9% те Нетрајним производима за 2,7%, док је пад забиљежен у Енергији за 3,5% и Интермедијарним производима за 3,2%.

Произвођачке цијене индустријских производа на недомаћем тржишту

У марту 2024. године у поређењу са претходним мјесецем произвођачке цијене индустријских производа на недомаћем тржишту више су у Енергији за 8,5%, Интермедијарним производима за 1,2%, Капиталним производима за 1,1% и Трајним производима за 0,5%.

У марту 2024. године у поређењу са истим мјесецем претходне године произвођачке цијене индустријских производа порасле су у Енергији за 5,2%, Трајним производима за 1,3% те Нетрајним производима за 2,0%, док је пад забиљежен у Интермедијарним производима за 6,9% и Капиталним производима за 0,3%.

Индустријска подручја КД-а.

Произвођачке цијене индустријских производа (укупно)

У марту 2024. године у поређењу са претходним мјесецем произвођачке цијене индустријских производа су порасле у Вађењу руда и камена за 1,2% и Прерађивачкој индустрији за 0,9%, док је пад забиљежен у Производњи електричне енергије за 3,1%.

У поређењу са истим мјесецем претходне године раст нивоа цијена је забиљежен у Вађењу руда и камена за 1,9%, док је пад забиљежен у Прерађивачкој индустрији за 3,3% и Производњи електричне енергије за 5,0%.

Произвођачке цијене индустријских производа на домаћем тржишту

У марту 2024. године у поређењу са претходним мјесецем произвођачке цијене индустријских производа су порасле у Вађењу руда и камена за 1,3%, Прерађивачкој индустрији за 0,6%, док је пад забиљежен у Производњи електричне енергије за 5,1%.

У поређењу са истим мјесецем претходне године раст цијена је забиљежен у Вађењу руда и камена за 2,1%, док је пад забиљежен у Прерађивачкој индустрији за 0,4% те у Производњи електричне енергије за 4,4%.

Industrial producer prices on the domestic market

In March 2024 as compared to the previous month the price increase on domestic market was recorded in Intermediate products by 0,4%, Capital products by 3,5% and Consumer non-durables by 0,5%, whilst the decrease was recorded in Energy by 3,7% and Consumer durables by 0,1%.

In March 2024 as compared to the same month of the previous year, the producer prices increased in Capital products by 6,7%, Consumer durables by 6,9% and Consumer non-durables by 2,7%, whilst the decrease was recorded in Energy by 3,5% and Intermediate products by 3,2%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In March 2024 as compared to previous month the price increase on nondomestic market was recorded in Energy by 8,5%, Intermediate products by 1,2%, Capital products by 1,1% and Consumer durables by 0,5%.

In March 2024 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Energy by 5,2%, Consumer durables by 1,3% and Consumer non-durables by 2,0%, whilst the decrease was recorded in Intermediate products by 6,9% and Capital products by 0,3%.

KD Industrial sections and divisions

Producer prices of industrial products (total)

In March 2024 as compared to previous month the producer prices increased in Mining and quarrying by 1,2% and Manufacturing by 0,9%, whilst the decrease was recorded and Electricity by 3,1%.

In March 2024 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Mining and quarrying by 1,9%, whilst the decrease was recorded by Manufacturing by 3,3% and Electricity by 5,0%.

Producer prices of industrial products on domestic market

In March 2024 as compared to previous month the producer prices increased in Mining and quarrying by 1,3% and Manufacturing by 0,6%, whilst the decrease was recorded and Electricity by 5,1%.

In March 2024 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Mining and quarrying by 2,1%, whilst the decrease was recorded by Manufacturing by 0,4% and Electricity by 4,4%.

**Произвођачке цијене индустријских производа на
недомаћем тржишту**

У марту 2024. године у поређењу са претходним мјесецом произвођачке цијене индустријских производа су порасле у Прерађивачкој индустрији за 1,1% и Производњи електричне енергије за 11,1%, док је пад забиљежен у Вађењу руда и камена за 0,1%.

У поређењу са истим мјесецом претходне године пад нивоа цијена је забиљежен у Вађењу руда и камена за 1,0%, Прерађивачкој индустрији за 5,2% и Производњи електричне енергије за 36,3%.

***Producer prices of industrial products on non-domestic
market***

In March 2024 as compared to previous month the producer prices increased in Manufacturing by 1,1% and Electricity by 11,1%, whilst the decrease was recorded in Mining and quarrying by 0,1%.

In March 2024 as compared to previous month the prices decreased in Mining and quarrying by 1,0%, Manufacturing by 5,2% and Electricity by 36,3%.

Индекс произвођачких цијена у Босни и Херцеговини у марту 2024. године
Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina in March 2024

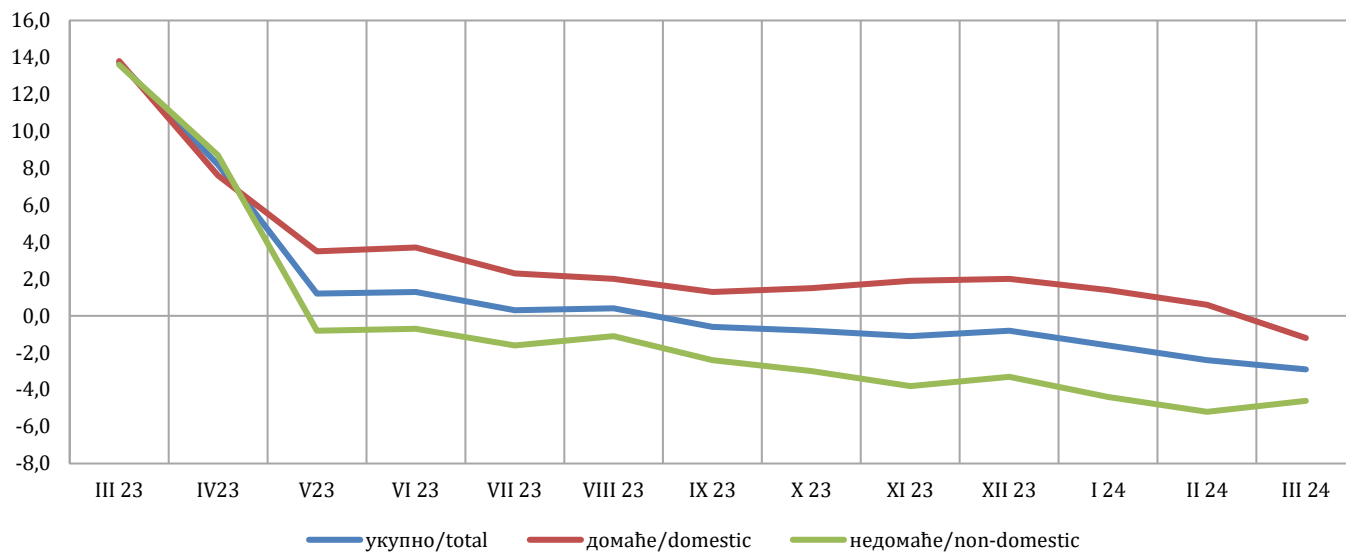
Опис према NACE и PRODCOM-у	Домаће тржиште <i>Domestic market</i>		Недомаће тржиште <i>Non-domestic market</i>		Укупно тржиште <i>Total market</i>		Description by NACE and PRODCOM
	III 2024 II 2024	III 2024 III 2023	III 2024 II 2024	III 2024 III 2023	III 2024 II 2024	III 2024 III 2023	
УКУПАН ИНДЕКС	99.3	98.8	101.5	95.4	100.4	97.1	TOTAL INDEX
ГЛАВНЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ГРУПЕ (ГИГ):							BY MAIN INDUSTRIAL GROUPS (MIG):
Енергија	96.3	96.5	108.5	105.2	98.3	97.7	Energy
Интермедијарни производи	100.4	96.8	101.2	93.1	101.0	94.4	Intermediate goods
Капитални производи	103.5	106.7	101.1	99.7	101.9	101.9	Capital goods
Трајни производи за широку употребу	99.9	106.9	100.5	101.3	100.3	102.7	Durable consumer goods
Нетрајни производи за широку употребу	100.5	102.7	100.0	102.0	100.3	103.0	Non-durable consumer goods
В Вађење руда и камена	101.3	102.1	99.9	99.0	101.2	101.9	B Mining and quarrying
5 Вађење угља у лигнита; вађење тресета	101.6	102.7	100.0	93.5	101.5	102.3	5 Mining of coal and lignite; extraction of peat
7 Вађење руда метала	100.0	94.7	99.2	101.3	100.0	94.8	7 Mining of metal ores
8 Вађење осталих руда и камена	100.9	107.3	100.0	106.2	100.8	107.1	8 Other mining and quarrying
С Прерађивачка индустрија	100.6	99.6	101.1	94.8	100.9	96.7	C Manufacturing
10 Производња прехранбених производа	99.8	98.8	100.6	103.7	100.0	99.6	10 Manufacture of food product
11 Производња пића	100.3	98.9	102.2	100.6	100.5	99.2	11 Manufacture of beverages
13 Производња текстила	99.9	99.8	100.0	103.0	100.0	102.5	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	101.9	104.0	98.7	102.3	99.6	102.9	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и сличних производа	100.1	102.1	101.2	105.2	101.1	104.9	15 Manufacture of leather and similar products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плута, осим намјештаја	99.7	95.6	99.1	98.5	99.3	97.8	16 Manufacture of wood and products and wood and cork, except furniture
17 Производња папира и производа од папира	99.8	97.4	105.3	89.8	103.2	92.4	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампане и умножавање снимљених записа	100.0	102.8	–	–	100.0	102.5	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинираних нафтних производа	99.5	81.5	102.3	72.2	101.4	74.7	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	101.2	97.7	109.6	81.6	108.3	83.9	20 Manufacture of chemicals and chemical products

Опис према NACE и PRODCOM-у	Домаће тржиште <i>Domestic market</i>		Недомаће тржиште <i>Non-domestic market</i>		Укупно тржиште <i>Total market</i>		Description by NACE and PRODCOM		
	III 2024 II 2024	III 2024 III 2023	III 2024 II 2024	III 2024 III 2023	III 2024 II 2024	III 2024 III 2023			
	21	Производња основних фарм. производа и препарата	100.5	105.0	95.0	95.2		97.7	99.5
22	Производња производа од гуме и пластичних маса	100.2	100.0	100.5	97.7	100.4	98.6	22	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
23	Производња осталих неметалних минералних производа	102.8	102.6	100.6	101.0	102.5	102.3	23	<i>Manufacture of other non-metallc mineral products</i>
24	Производња базичних метала	100.8	96.2	98.1	88.4	98.9	90.3	24	<i>Manufacture of basic metals</i>
25	Производња производа од метала, осим машина и опреме	101.1	101.3	100.2	97.4	100.5	98.2	25	<i>Manufacture of fabricated metal products. except machinery and equipment</i>
26	Производња рачунара те електроничких и оптичких производа	99.6	107.9	117.6	100.3	102.7	108.1	26	<i>Manufacture of computers. electronic and optical instruments</i>
27	Производња електроничке опреме	101.3	104.7	100.3	97.8	100.4	98.4	27	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
28	Производња електричних машина и уређаја д.н.к.	100.6	109.0	100.0	99.6	100.2	101.8	28	<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>
29	Производња моторних возила, приколица и полуприколица	99.9	99.7	100.6	100.9	100.5	100.9	29	<i>Manufacture of motor vehicles. trailers and semi-trailers</i>
30	Производња осталих саобраћајних средстава	100.0	100.0	–	–	100.0	101.9	30	<i>Manufacture of other transport equipment</i>
31	Производња намјештаја	100.0	107.0	100.5	101.2	100.3	102.7	31	<i>Manufacture of furniture</i>
32	Остала прерађивачка индустрија д.н.к.	104.9	107.5	100.2	97.4	100.8	98.9	32	<i>Manufacturing n.e.c.</i>
33	Поправак и инсталирање машина и опреме	109.0	111.5	–	–	109.0	111.5	33	<i>Repair and installation of machines and equipment</i>
D	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и топлим водом	94.9	95.6	111.1	63.7	96.9	95.0	D	<i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>
35	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и топлим водом	94.9	95.6	111.1	63.7	96.9	95.0	35	<i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>

д.н.к./n.e.c. - другдје не класификованих / not elsewhere classified

– нема појаве / no record

Годишње стопе промјене цијена произвођача у БиХ по типу тржишта, март 2023. - март 2024.
Annual rates of change in producer prices in Bosnia and Herzegovina by type of market, March 2023 - March 2024.

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Дефиниција индекса произвођачких цијена

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који представља мјеру промјена цијена производа које индустријска предузећа производе и продају на домаћем и недомаћем тржишту.

Намјена

Првенствена намјена Индекса цијена произвођача индустријских производа је да служи као индикатор опће инфлације. Затим служи и као индикатор макроекономских перформанси, ескалатор за прилагођавање цијена у дугорочним уговорима, дефлатор номиналних вриједности аупута или међуфазне потрошње у оствареном обиму производње и дефлатор за номиналне вриједности капиталних трошкова у националним рачунима, важан алат при креирању и вођењу монетарних и фискалних политика, као и за доношење информисаних економских одлука у приватном сектору.

Индекс цијена произвођача индустријских производа у Босни и Херцеговини

Индекс цијена произвођача у БиХ се израчунава на основу репрезентативне листе производа и њихових произвођача коју чине око 900 производних субјекта. Сваког мјесеца се прикупља око 4255 цијене директно од самих произвођача путем јединственог обрасца који је настао као резултат сарадње са италијанским партнерима.

Обухват индекса

Основни критериј при одабиру производа и услуга који ће се мјесечно посматрати је био критериј произвођача и производа са највећом реализацијом на тржишту, а према подацима добијеним путем годишњег истраживања о индустрији (IND-21). Сами произвођачи и производи су одабрани од стране ентитетских Завода за статистику док су појединачне ставке унутар тих производа одабране од стране произвођачких предузећа.

Снимање цијена

Продајна цијена произвођача индустријских производа на домаћем тржишту је цијена по којој произвођач продаје своје производе редовним купцима на домаћем тржишту у највећим количинама, франко утоварено на вагон (камион) у мјесту произвођача. У ту цијену улазе поврати уколико их произвођач остварује, а искључују се трговачки рабати и попусти које продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

NOTES ON METHODOLOGY

Definition of producer price index

Producer price index is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market.

Purpose

This statistical indicator serves as the measure of inflation. It can also serve as the indicator of economical performances, escalator in long-term contracts, deflator for output values, intermediate consumption and capital consumption in National Accounts and as a important tool in creating monetary and fiscal politics.

Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and it's producers making a sample of cca.900 producers. Each month 4255 prices are collected directly from producers through the unique questionnaire created in cooperation with Italian experts.

Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises, products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21). Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises itself have chosen the items to be priced.

Prices collection

The price that is to be collected each month on the domestic market represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume, franco loaded into a wagon (truck) at the producers location. It includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbates, disscounts, VAT and excises.

Цијена произвођача производа за домаће тржиште је цијена на националној граници-FOB (Free on board), што значи да продавац плаћа превоз робе до луке испоруке и трошкове утовара, а купац плаћа превоз, осигурање, трошкове истовара те превоз од одредишне луке до крајњег мјеста коришћења.

Поменута цијена искључује ПДВ и сличне порезе директно везане за промет као и све таксе и намете на производе и услуге које предузећа плаћају док се евентуално примљене субвенције на производе додају. Све цијене се прикупљају мјесечно у периоду прикупљања од 21. прошлог мјесеца до 20. текућег мјесеца. Образац се доставља произвођачким предузећима који га попуњеног достављају у централе Ентитетских завода за статистику које врше обраду података те израчунате индексе достављају Агенцији за статистику БиХ ради њихова агрегирања за ниво Босне и Херцеговине.

Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на домаћем тржишту. За ово истраживање примјењују се пондери базирају на подацима Годишњег извјештаја индустрије (IND-а 21) из 2021. године док се на нивоу државе на релативном учешћу појединачног ентитета у укупној продаји из 2021. године. Сваке године се пондери коригују кретањем цијена из претходне године.

Класификација

Класификација индустријских производа се базира на Номенклатури индустријских производа БиХ 2010. засноване на PRODCOM листи 2010.

Агрегирање

При израчунавању индекса произвођачких цијена прво се израчунавају елементарни индекси на нивоу производа који представљају омјер цијене из текућег периода и базне цијене (из децембра претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи проста геометријска средина. Из елементарних индекса се рачунају агрегатни индекси класа, подручја, подподручја и укупан индекс коришћењем Ласпајерове формуле за пондерисану аритметичку средину.

The producer price for non-domestic market is a price on a national border- FOB (free on board). which means that a seller pays the transport to the port. deliverance. loading costs and a buyer pays costs of transport. assurance. unloading and trasport to it's final destination.

This price exclude VAT and similar taxes directly affecting turnover and all taxes and fees on products and services that enterprises pay. The subventions received are added.

All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21th of the previous to the 20th of current month. The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level.

Weights

Weights applied for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of sales of industrial products on the domestic market. Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2021. but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2021. Each year the weights are price updated.

Classification

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2010 based on the PRODCOM List 2010.

Aggregation

The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products, that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year). After that the simple geometric mean is applied. The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes, divisions, subsections, sections and overall index using the Laspyeres's formula for the weighted arithmetic mean.

Публикује Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 911 911 | Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Интернетска страница/Web site: www.bhas.gov.ba

Одговорна лица/Responsible persons:

Ивана Тавра-Чоло, помоћник директора за економске статистике
Ivana Tavra-Čolo, Assistant Director of Economic Statistics

Весна Ђуџић, директор
Vesna Ćužić, Director

Саопштење приредили: Рубина Лигата и Селма Хусковић
Prepared by: Rubina Ligata and Selma Husković

Размислите о очувању животне средине прије штампања документа.
Please consider the environment before printing this document.